

Årsplan, Del 1 - 2023/2024

Kongleveien barnehage

Sammen i lek og læring!

Årsplanen er fastsatt av Samarbeidsutvalget august 2023

FORORD

Livet i barnehagen preges av stor aktivitet fra tidlig morgen til barna hentes på ettermiddagen. Mange aktiviteter foregår på samme tid og kommer man inn i barnehagen etter at barna har tatt fatt på sine ulike prosjekter vil man oppleve å møte et yrende liv med lek, latter, samtaler, og kanskje høylytte diskusjoner – alt på en og samme tid!

I dette yrende livet ser vi ulike former for lek og samspill. Noen ganger opplever vi at barna velger lekaktivitet ut ifra ønsket om å være sammen med en venn, mens det andre ganger er selve aktiviteten som fanger oppmerksomheten og er avgjørende for hva det enkelte barnet velger å gjøre. I løpet av dagen er barna i gjennom flere ulike aktiviteter, i lek og samspill med jevnaldrende.

Vi ønsker et trygt og utviklende lekemiljø i Kongleveien barnehage. I et trygt og utviklende lekemiljø inngår gode samspill og et inkluderende fellesskap. Med dette fokuset ønsker vi å legge til rette for at barna utvikler evner og ferdigheter i sitt eget tempo, på sin egen måte.

Velkommen til Kongleveien barnehage!

Innhold

1. Om Årsplanen	3
2. Lov om barnehager Kap. I, Barnehagens formål og innhold	4
3. Kommunens visjon og verdier	5
4. Barnehagens hovedmål og satsningsområder	5
5. Om Kongleveien barnehage	6
6. Barnehagens visjon og verdigrunnlag	7
7. Planlegging, dokumentasjon og vurdering	8
8. Medvirking	9
9. Tilvenning	10
10. Overganger	11
11. Omsorg	12
12. Danning	12
13. Lek	13
14. Læring	13
15. Inkluderende felleskap	14
16. Livsmestring og helse	15
17. Kommunikasjon og språk	15
18. Bærekraftig utvikling	16
19. Trafikksikkerhet	16
20. Digital praksis	17
21. Fagområdene/Progresjonsplan	17

1. Om Årsplanen

Årsplanen bygger på

- Lov om barnehager
- Forskrift om rammeplanen for barnehages innhold og oppgaver
- Oppvekstplan for Nesodden kommune 2021-2025
- Trafikksikkerhetsplan for Nesodden kommune 2021-2024

Årsplanens funksjoner

1. Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
2. Utgangspunkt for foreldres mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen, Samarbeidsutvalget (SU) fastsetter årsplanen.
3. Er grunnlag for kommunens tilsyn med barnehage.
4. Gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartner og andre interesserte.

Årsplanen er et arbeidsdokument for de ansatte og et bindeledd mellom barnehagen og foreldrene. Barn, foreldre og ansatte skal gis mulighet til å delta aktivt i planlegging av barnehagens innhold og ha innflytelse på valg av satsingsområder.

Barnehagens arbeid med rammeplanens fagområder og barnehagens tilrettelegging for barns utvikling av gode kommunikasjonsferdigheter og sosial kompetanse er beskrevet i en egen progresjonsplan.

Avdelingenes arbeid med rammeplanen, årsplanen og progresjonsplanen konkretiseres i egne månedsplaner.

Barnehagens planer for pedagogisk arbeid med førskolebarna er konkretisert i egen Seniorplan.

Årsplan, progresjonsplan og seniorplan er tilgjengelige for alle på barnehagens hjemmeside.

Alle planer er tilgjengelige for foresatte og ansatte på barnehagens informasjonsplattform MyKid

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver finner du her;

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan/>

Kongleveien barnehage- Sammen i lek og læring!

2. Lov om barnehager Kap. I, Barnehagens formål og innhold

§ 1. Formål.

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

§ 2. Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet. Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur. Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter. Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver med forskrift. Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

3. Kommunens visjon og verdier

Nesodden kommune sin visjon er *Sammen skaper vi det gode livet!*

De viktigste verdiene som skal være styrende for utviklingen av samfunnet på Nesodden er **likeverd, et allsidig samfunn, økologisk balanse og nærhet til naturen**. Verdiene skal lede mot visjonen og beskrive det samfunnet kommunen skal arbeide for.

4. Barnehagens hovedmål og satsningsområder

Felles hovedmål og satsningsområder for de kommunale barnehagene bygger på Rammeplan for barnehager (2017) og Oppvekstplan for Nesodden kommunes Oppvekstplan for Nesodden kommune 2021-2025

Barna i Nesoddbarnehagen skal oppleve omsorg og trygghet hver dag for på det grunnlaget å kunne realisere sitt potensiale og oppleve mestring. Barnas språk og sosiale kompetanse skal stimuleres og utvikles gjennom hele barnehagetiden. Leken spiller en stor rolle i utviklingen av både språket, og den sosiale kompetansen. Barn viser tidlig at de bryr seg om hverandre, løser konflikter og tar andres perspektiv når de leker. Barna skal oppleve at de blir sett og hørt. De skal ha en medvirkning på egen hverdag og være med å forme barnehagens innhold. Livsmestring og helse vil være sentrale begreper i barnehagene. Det skal gi barna en mulighet til å mestre det livet har å by på og legge grunnlaget for et videre læringsløp. De eldste barna i barnehagen skal glede seg til å begynne på skolen, kjenne seg trygge og oppleve mestring. Barn og foresatte skal oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen, skolen og skolefritidsordningen (SFO).

Barnehager skal drive kunnskapsbasert praksisutvikling, med fokus på kvalitetsforbedring. Å jobbe kunnskapsbasert innebærer at praksis bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap samt brukerkunnskap og brukermedvirkning.

Mål:

- Barn og unge opplever gode sammenhenger gjennom hele læringsløpet
- Barn og unge har grunnleggende ferdigheter og gode forutsetninger til å mestre oppgaver som er ukjente og krever innovative løsninger
- Barn og unge skal delta i beslutninger som gjelder deres egen læring
- Barn og unge har sosial kompetanse og opplever tilhørighet og livsmestring

Barnehagens tiltak:

For å nå disse målene iverksettes ulike strategier og tiltak på bakgrunn av de årlige kvalitetsmeldingene (Foreldreundersøkelsen/Øvrige brukerundersøkelser). Tiltakene er knyttet til områdene læringsmiljø, spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning, læring, psykisk helse og kvalitetsarbeid. Kompetanseutvikling innenfor disse områdene er et sentralt virkemiddel for å nå målene. Møtefora som danner grunnlag for kvalitetsutvikling i barnehagene:

- Interne møter i den enkelte barnehage
- Styringsdialogen
- Samhandlingsmøter med PPT
- Samhandling og møter i ReKomp-ordningen (Høyskolen i Østfold)
- Lærende nettverk med ekstern utviklingsveileder
- Møter i profesjonsfellesskapet i styrergruppen(styrere i kommunale barnehager)

5. Om Kongleveien barnehage

5.0 Beskrivelse av barnehagen

Kongleveien barnehage består av 7 avdelinger fordelt på to bygg. Vi har til sammen 125 barn i alderen 0-6 år.

Tommeliten; 14(15) barn i alderen 1-3-år

Veslefrikk; 14 barn i alderen 1-3 år

Regnbuen; 24 barn i alderen 3-6 år

Soria Moria; 19 barn i alderen 2-6 år

Kvitebjørn; 18 barn i alderen 3-6 år

Glassberget; 16 barn i alderen 3-6 år

Gullslottet; 18 barn i alderen 3-6 år

Barnehagen ligger idyllisk til i skogkanten, sentralt i Tangen området. Barnehagen har Speiderhuset, Samfunnshuset, skolene og Tangenten som sine nærmeste naboer.

Barnehagens fysiske miljø er utformet slik at alle barn har gode muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter.

Alle avdelingene har ett stort rom med flere smårom. Denne inndelingen av rommene gir muligheter for å imøtekomme barnas behov for å kunne leke og samspille i mindre grupper, og det åpner opp for at flere aktiviteter kan foregå på samme tid. Videre har alle avdelinger egen kjøkkenkrok

Mellom avdelingene i det gamle bygget og avdelingene i nybygget, ligger et større fellesrom med kjøkken, som er til bruk for alle barn og voksne. På felleskjøkkenet har vi blant annet fellessamlinger ved merkedager og høytider. Personaldelen med kontorer, møterom og arbeidsrom for ansatte ligger også her. Barnehagen har en snekkerbod og et eget rom for vann-lek.

Utelekeklassen er variert med kupert terreng. Lekeklassen er gjerdet inn i soner for å tilrettelegge for og skjerme ulike typer lek. De yngste barna våre har en egen, skjermet lekeplass de kan benytte på yttersiden av småbarnsavdelingen. Alle fellesområder benyttes daglig av samtlige avdelinger. Vi er stolte av lekeklassen vår, men tenker samtidig hele tiden på hvordan vi kan legge enda bedre til rette for samspill og lek ute.

Personalgruppen

Personalgruppen består av 28,05 årsverk. I tillegg kommer støttepedagoger/assistenter som varierer i antall ut ifra barnegruppens behov.

Barnehagen er godkjent som praksis- og opplæringsbarnehage. Vi tar imot barnehagelærerstudenter fra universitet- og høyskoler, elever som tar helse- og sosialfag ved Nesodden videregående skole, samt lærlinger og lærerkandidater som utdanner seg til barne- og ungdomsarbeidere.

Dette barnehageåret er vi til sammen 33 ansatte. Personalet er en erfaren gruppe med mange kulturer og aldersgrupper representert. Vi har som mål å være en organisasjon som er preget av samarbeid, utvikling, endringsdyktighet og fleksibilitet.

Personalets arbeidstid er delt inn i vaktordninger for å dekke opp barnehagens åpningstid. I perioden 09.00-15.00 er det normalt full bemanning tilstede i barnehagen.

Økonomi

Barnehagen blir tildelt et driftsbudsjett fra eier (Nesodden kommune), som styrer er ansvarlig for å overholde.

5.1 Åpningstider, plandager og ferier

Barnehagens åpningstid er fra 7.00 – 17.00

Barnehagen holder stengt i **romjulen, de tre dagene før påske og de tre siste ukene i juli.**

Barnehagen holder stengt **fem plandager** i året. Barnehageåret 2022/2023 er plandagene:

- Torsdag 7.september og fredag 8.september 2023
- Fredag 17.november 2023
- Tirsdag 2.januar 2024
- Fredag 10.mai 2024

6. Barnehagens visjon og verdigrunnlag

Kongleveien barnehage sin visjon er *Sammen i lek og læring!*

Vi vektlegger fellesskap, medvirkning, omsorg, respekt og medansvar som noen av de viktigste verdiene som skal være synlig i vårt møte med barn og foreldre og i det pedagogiske arbeidet.

Som rollemodeller har personalet i Kongleveien barnehage et særlig ansvar for at barnehagens og Nesodden kommunes verdigrunnlag etterlevs i praksis. I Kongleveien barnehage forsøker alle å bidra til utvikling av en god tilbakemeldingskultur. Vi ønsker å gjøre hverandre gode og sammen har vi regelmessige refleksjoner over felles verdier og handlinger.

7. Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

I alt planarbeid tar vi utgangspunkt i kunnskap om barns utvikling og læring. Videre legges planer ut fra personalets observasjoner av enkeltbarn og barnegruppa som helhet. Det legges vekt på vurdering av tidligere arbeid samt barn- og foreldres innspill og tilbakemeldinger.

For å ivareta og utvikle kvaliteten i det pedagogiske tilbudet har barnehagen egne rutiner for et systematisk vurderings- og planarbeid. Vi har tilrettelagt for at både personalet, barna og foreldrene skal sikres mulighet til å si noe om hvordan de opplever barnehagen og hvordan de ønsker at det skal være:

*** Daglig kontakt med foreldre ved følging og henting eller ved dialog på MyKid (Barnehagens kommunikasjonsportal).** Viktig informasjon om barnet og hendelser som kan ha betydning for barnet.

***Daglige samtaler mellom personalet og barnet.** Viktig informasjon om barnets trivsel, utvikling og læring. Hvordan opplever barnet barnehagen, og hvordan ønsker barnet at barnehagen skal være?

***Månedlige personal – og avdelingsmøter** (på kveldstid) for å ivareta oppfølging av enkeltbarnet og barnegruppen. Vurdering av gjennomføringen av planlagte aktiviteter og barnegruppens trivsel og utvikling. Justering av planer med utgangspunkt i vurderinger og observasjoner.

***Pedagogmøter hver annen uke** for samarbeid og kompetanseutvikling, vurdering av felles aktiviteter og arrangementer. Oppfølgingsarbeid etter bruker- og medarbeiderundersøkelse.

***Månedlige fagmøter** for assistenter og fagarbeidere med fokus på kompetanseutvikling gjennom felles refleksjon og erfaringsdeling. Oppfølgingsarbeid etter bruker- og medarbeiderundersøkelse.

***Plandager** til kompetanseutvikling, samarbeid, plan- og vurderingsarbeid.

***Samarbeidssamtaler med foreldrene** 1-2 ganger årlig er arena for planlegging og vurdering av barnehagens tilrettelegging enkeltbarnets trivsel og utvikling. Flere samtaler ved behov.

***Foreldremøter** ved oppstart av nytt barnehageår er arena for informasjon og dialog om barnehagens pedagogiske arbeid.

***Informasjonsmøte på våren for nye foreldre** som tilrettelegging for en trygg og god oppstart i barnehagen.

***Regelmessige brukerundersøkelser** hvor barn og foreldre kan gi tilbakemelding på hvordan de opplever barnehagen som pedagogisk virksomhet, barnas trivsel og foreldresamarbeid.

***For kartlegging og vurdering av barnehagens arbeid med barnas språkutvikling og utvikling av gode samspillsferdigheter** brukes de pedagogiske verktøyene «TRAS» (Språkutvikling) og «Alle med» (Sosial kompetanse) ved behov.

Dokumentasjon av arbeidet vi gjør, ulike hendelser og hva barna opplever og lærer er viktig av flere årsaker. Dokumentasjonen fungerer både som informasjon og som verktøy til videre utvikling av kvalitet av barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Vi dokumenterer på flere forskjellige måter. Dokumentasjon av arbeidet vi gjør skjer gjennom skriftlige observasjoner, planer, evalueringer av månedsplanene og annen skriftlig informasjon. Denne dokumentasjonen er ofte rettet til foreldrene.

Dokumentasjon av hendelser kan være fotografier, tegninger, tekst eller andre uttrykk som kan fortelle noe om prosess og opplevelse. Denne dokumentasjonen er særlig viktig for barna og kan fungere som et godt redskap til å huske og fortelle om hva som har skjedd. Å se seg selv utenfra i etterkant av en opplevelse eller aktivitet, hjelper barnet til å se seg selv i relasjon til andre. Dette er viktig i forhold til utvikling av identitet. Vi forsøker å ta barna med i dokumentasjonsprosessen, gjennom samtaler om hva de ønsker skal dokumenteres og eventuelt på hvilken måte; I en slik prosess blir dokumentasjonen pedagogisk.

De ulike typer dokumentasjon danner utgangspunkt for refleksjon og vurdering av eget arbeid for personalet.

Barnehagens øvrige vurderings- og oppfølgingsarbeid finner du på;

<https://www.nesodden.kommune.no/barn-og-unge/barnehager/kommunale-barnehager/kongleveien-barnehage/planer/>

8. Medvirkning

8.0 Barnas medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens innhold. Både kroppslig og språklig gir barna uttrykk for hvordan de har det. Ut fra alder og modningsnivå, skal hvert enkelt barn kunne påvirke sin egen hverdag. Barna må støttes til å undre seg og stille spørsmål, og de må oppmuntres til å dele tanker og meninger.

De voksne i Kongleveien barnehage er på jakt etter barnas signaler og lytter til deres innspill. Hos oss er barns medvirkning synlig i samtalen og samhandlingen mellom barn og voksne. Den er også synlig i avdelingenes planer.

8.1 Foreldrenes medvirkning

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrenes medvirkning skal bringes inn i planleggingsarbeidet

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd (FAU) og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldrerådet består av foreldre/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt og inkluderende barnehagemiljø.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges forelderådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Vi ønsker en åpen kontakt med foreldrene der begge parter er trygge på hverandre, slik at vi kan ta opp ting underveis. God informasjon og dialog mellom barnehagen og hjemmet er avgjørende for et godt samarbeid om barnets beste.

Barnehagen bruker informasjonsplattformen MyKid slik at informasjon mellom barnehage og foreldre/foresatte bli både raskere, lettere og mer tilgjengelig.

Barnehagen inviterer nye foreldre til et informasjons- og dialogmøte i god tid før oppstart av nytt barnehageår (juni).

Alle avdelinger har foreldremøter ved oppstart av nytt barnehageår. Her får foreldrene blant annet informasjon om barnegruppenes sammensetning og dynamikk, om hvordan avdelingen vil jobbe for å nå barnehagens og avdelingens mål og om barnehagens og avdelingens utkast til planer for hvordan de skal jobbe med årsplanen.

I tillegg får foreldrene tilbud om to samarbeidssamtaler i året. Disse samtalene handler om enkeltbarnet. Hvis det er behov for flere samtaler, legger vi til rette for det.

Foreldremøtet og samarbeidssamtalene er de formelle arenaene hvor foreldrene kan påvirke barnehagens årsplaner. Det er selvfølgelig anledning til tilbakemeldinger og innspill også utenom dette.

Utover samarbeidssamtaler og møter, har barnehagen ulike arrangementer for foreldre, barn og ansatte. Det kan være foreldrekaffe og tilstelninger som «høstutstilling», påske frokost, sommerfest og 17- mai. FAU har ansvar for enkelte av disse tilstelningene. Vår erfaring er at dette skaper et godt miljø for barn, foreldre og ansatte i barnehagen.

9. Tilvenning

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barna kan få en trygg og god start i barnehagen.

De aller fleste barn som får plass i Kongleveien barnehage starter hos oss i løpet av august. Å begynne i barnehagen markerer overgangen til en ny periode i livet for både barn og foreldre. Et godt samarbeid mellom hjem og barnehage allerede fra første dag, legger grunnlaget for en god start for barnet.

Tilvenningen i Kongleveien barnehage starter allerede på forsommeren før reell oppstart i august. For at barna som skal begynne hos oss skal ha mulighet til å være litt kjent med avdelingene og uteområdet vårt, inviterer vi barn og foreldre til å komme å være med på «lek-time(r)».

Nye foreldre inviteres til dialog - og informasjonsmøte med barnehagen i god tid før oppstart i barnehagen(juni). Vår erfaring er at kunnskap om hva som møter barn og foreldre ved oppstart bidrar til trygghet i tilvenningen.

Barnehagen har en egen plan for tilvenningen som sammen med noe praktisk informasjon og invitasjon til foreldremøtet i juni sendes ut til alle nye foreldre.

Vi har også gode rutiner for tilrettelegging for barn som bytter avdelinger internt i barnehagen.

10. Overganger

Barnehagen skal være særskilt oppmerksom på overganger for barna internt i barnehagen og mellom barnehage og skole. Trygghet og forutsigbarhet er viktig for å ivareta det enkelte barn.

Barnehagen har to småbarnsavdelinger for barn i alderen 1-3 år. Høsten det året barnet fyller 3 år begynner de på en av storebarnsavdelingene.

Vi har gode rutiner for en lang tilvenningsperiode før sommeren med godt samarbeid mellom små- og storebarnsavdelingene. Barna er blant annet på ukentlige besøk på ny avdeling sammen med kjente voksne.

Når barnehagen skal tilrettelegge for overgangen til skolen vektlegger vi en leken og helhetlig tilnærming til læring.

Å være femåring i barnehagen er helt spesielt. Femåringens iver og motivasjon for å lære er helt fantastisk! Femåringen har en helt egen status som eldst- eller «senior» i barnehagen. Etter sommeren er de skolebarn!

Barn i overgangsprosesser kan også være sårbare. Målet er ikke å fjerne disse overgangene, men å legge til rette for at barnet mestrer overgangene, og kommer styrket gjennom dem.

I Kongleveien barnehage har vi ukentlig egne grupper med tilrettelagte aktiviteter for femåringene.

Sosiale ferdigheter som samarbeid, selvhevdelse, empati, selvkontroll og det å vise ansvarlighet er viktig for at barnet skal kunne delta i lek og samspill i barnehagen og på skolen/SFO. I seniorgruppa har vi spesielt fokus på tilrettelegging for barnets utvikling av sosiale ferdigheter.

Utvikling av sosiale ferdigheter skjer best når man har det gøy! Vi legger til rette for gode fellesopplevelser, med mye humor og glede.

Førskolebarna blir delt inn i grupper på tvers av avdelingene. I gruppene vil de ha med seg en barnehagelærer fra sin avdeling. Gjennom året vil barna oppleve lek- og aktivitet med både samarbeidsavdelingene og hele førskolegruppen samlet.

Arbeid med tilrettelegging for en god overgang til skole er konkretisert i Årsplanens del 3, **Seniorplanen**.

11. Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.

Omsorg for barnet vil først og fremst være synlig i hvordan den voksne møter barnet som likeverdig og med respekt for barnets opplevelser, erfaringer og innsikt.

God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet. Barn som erfarer god omsorg vil ha gode forutsetninger for å gi omsorg til andre. Omsorg handler også om på hvilken måte den voksne veileder barnet der det er nødvendig. I Kongleveien barnehage går personalet på aktiv jakt etter hendelser som vi løfter frem ved å gi positiv oppmerksomhet. Vi tror på, og har erfart at det du gir mest oppmerksomhet får du mest av!

Kunnskap om den voksnes rolle og ansvar i relasjonen mellom voksen/barn og kunnskap om hvilke konsekvenser det kan få for et barn hvis det ikke møtes av en omsorgsfull voksen er avgjørende for hvordan personalet møter hvert enkelt barn.

Erfaringsdeling, felles refleksjon og kunnskapsdeling i funn fra nyere forskning på små barn står regelmessig på agendaen i våre fag- og personalmøter.

12. Danning

Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske felleskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. Danning skal skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag og legge grunnlaget for barns mulighet til aktiv deltakelse i et demokratisk samfunn.

Danning kan beskrives som *forming av menneskets personlighet, evner og anlegg, oppførsel og moralsk holdning gjennom oppdragelse, miljø og utdanning*» (Store Norske Leksikon).

Barnehagens arbeid for å fremme danning må ses i sammenheng med tilretteleggingen for barnets identitetsutvikling og utvikling av positive selvforståelse gjennom omsorg, samspill- og lek. Danningen skjer i samhandling barn imellom og mellom voksne og barn; til ulike tider, på ulike arenaer.

I denne prosessen blir det å stoppe opp, undre seg, reflektere, erfare og få lov til å ordne opp selv viktig. Den voksne må være lydhør, nysgjerrig, oppmerksom og åpen i sin relasjon til barnet, vite når de skal gå ved siden av barnet, når vi skal gå foran og når vi skal holde oss i bakgrunnen.

De voksnes samhandling og kommunikasjon seg imellom som medarbeidere eller personal og foreldre, har stor innvirkning på barnas danning. Voksne er rollemodeller og når de ser hverandres styrker, lytter aktivt til hverandre og anerkjenner hverandre, skaper det gode forutsetninger for et godt «danningsklima» i barnehagen.

13. Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.

Leken skal være en arena for barns utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling

Leken skal respekteres for sin egenverdi, samtidig som den er barnas største læringsarena.

Voksne i barnehagen må vise gjennom handling at de tar barns lek på alvor. Det kan gjøres på flere måter. Vi legger til rette for leken ved å gi den tid og rom, ved å skjerme den, ved å tilføre lekerekvisita, og ved å gi trygge rammer gjennom voksen tilstedeværelse og aktive deltakelse.

Når voksne deltar i leken skal det være på barnas premisser, samtidig som den voksne må bruke sin kompetanse til å se når det er behov for å veilede barna i det sosiale samspillet i leken. Personalet i Kongleveien barnehage har god kompetanse på tilrettelegging for, og deltakelse i god lek.

Leken er også en viktig del av barnekulturen! Ofte overføres barnekulturelle tradisjoner fra eldre til yngre barn, men den voksnes initiativ og aktive deltakelse er også veldig viktig! Personalet i Kongleveien barnehage tar initiativ til ring- og regelleker på utelekeklassen!

14. Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.

Barns læring og utvikling skjer gjennom alt det de foretar seg og opplever, og hvordan omgivelsene møter deres handlinger.

Barnas motivasjon og følelser er en sentral del av læringsprosessen. Barn som ikke opplever gleden ved å utforske verden og ikke kan dele sin opplevelse med en betydningsfull annen, vil ikke så lett utvikle interessen for å utforske verden på egen hånd. Barna motiveres og lærer best gjennom den veiledende og lærende dialogen, i samspill med en entusiastisk og engasjert voksen.

Personalets bevissthet om betydningen av sin rolle i barnets utvikling- og læringsprosesser, er avgjørende for barnas læringsutbytte. Personalet i Kongleveien barnehage møter hvert enkelt barn med anerkjennelse, nysgjerrighet, oppmuntring og kunnskap.

I Kongleveien barnehage har vi gode erfaringer med at felles fokus og tema-arbeid er en god metode å bruke for å legge til rette for gode lek- og lærings situasjoner mellom barna og mellom barn og ansatte. «**Sammen i lek og læring!**», «**Sammen i det magiske uterommet**», «**Fra jord til bord!**», «**Ta vare på naturen!**» og «**På lag med naturen!**» er felles fokusområder i det pedagogiske arbeidet gjennom hele året.

15. Inkluderende fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Barnehagen skal forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser.

Barna skal oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Gode, likeverdige og trygge relasjoner bygges best i positive lek- og samspillssituasjoner.

Barnehagens organisering av barnegruppene og barnehagedagen gir personalet mulighet til å se hvert enkelt barns behov for støtte og veiledning i lek- og samspill. Organiseringen med deling av barnegruppene i mindre grupper med noen ute og noen inne både formiddag og ettermiddag gir barna god tilgang på leker og pedagogisk materiell. Dette er også med på å bidra til gode lek- og samspillserfaringer. Variasjon mellom tilrettelagt og egenstyrt lek- og aktivitet gir barna gode forutsetninger til å utvikle gode relasjoner seg imellom.

Når barna opplever at de ikke alltid kan delta der de selv ønsker i samspill, lek eller aktivitet, veileder og støtter vi barna i prosessen fra og bare å se seg selv og sine egne behov til å kunne forsøke å se og forstå andres perspektiv og behov. I denne veiledningen brukes både LØFT (Løsningsfokusert tilnærming) og *Grønne tanker glade barn* som metode. *Grønne tanker glade barn er et pedagogisk verktøy som skal hjelpe barn til å gjenkjenne og lære å forholde seg konstruktivt til egne tanker og følelser.*

Mer om tilrettelegging for barnets utvikling av lek- og samspillskompetanse finner du i progresjonsplanen vår.

I Kongleveien barnehage har vi barn med ulike språk, kulturer og religioner. Alle skal oppleve at de selv og alle barna i barnehagen er betydningsfulle personer for fellesskapet.

Å belyse ulikhetene og det som er felles kan gi grunnlag for forståelse, innsikt og inkludering. Personalet møter hvert enkelt barn med nysgjerrighet og respekt. Vi løfter frem likheter og ulikheter i det daglige samspillet med barna og gjennom ulike temaarbeid og tradisjoner.

Gjennom felles erfaringer og god veiledning ønsker vi å tilrettelegge for utvikling av positiv nysgjerrighet for menneskers- og kulturers likheter og ulikheter. Ved oppstart og avslutning av barnehageåret har alle avdelinger felles tema; **Hvem er jeg, hvem er du, hvem er vi?** Her løftes hvert enkelt barn og barnets familie frem. Gjennom også å stille spørsmålet *-hvem er du?* Ønsker vi å stimulere til nysgjerrighet og interesse for å se andre. Samtidig fokuserer avdelingene på hva det vil si å være en del av en større gruppe; hvem er vi på vår avdeling, hvem er vi i Kongleveien barnehage?

Det samme fokuset har vi ved oppstart av årets senior-grupper; **Hvem er jeg (som førskolebarn)- hvem er du, hvem er vi?** (som førskolegruppe).

Barnehagens organisering gir personalet mulighet til å se hvert enkelt barns behov for støtte og veiledning og å kunne arbeide aktivt med å løfte frem mangfold og inkludering som noe positivt.

16. Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen.

Mestring i hverdagen gir barna god selvfølelse, skaper trygghet og et godt grunnlag for læring. Personalet i Kongleveien barnehage oppmuntrer, legger til rette for og deltar i barnas utforskning og læring i lek og aktiviteter.

Tilrettelegging for livsmestring og læring handler også om å ha en balanse mellom aktivitet, ro og hvile. Vår måte å organisere dagen og barnegruppene på med inndeling av barna i mindre grupper store deler av dagen, gir rom for at barna opplever vekselvis rolige og mer aktive perioder gjennom dagen. Ved behov legger vi også til rette for soving og hvilestunder.

Barnehagens tilrettelegging for sunn mat og gode måltider er beskrevet i eget informasjonsskriv (***Bra mat og gode måltider i Kongleveien barnehage***)

Barnehagen har egen handlingsplan mot uønsket sosial adferd (***Trivselsplanen***)

Begge finner du på MyKid og på hjemmesiden vår <https://www.nesodden.kommune.no/barn-og-unge/barnehager/kommunale-barnehager/kongleveien-barnehage/planer/>

17. Kommunikasjon og språk

Barnehagen skal sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser. Barnehagen må støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse.

Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Familien og barnehagen er viktige bidragsyttere til barnas språkutvikling. Gode samtaler og kommunikasjon i lek og samspill er særlig viktige aktiviteter for utviklingen av et godt språk med god begrepsforståelse. I lek og samspill erfarer barna begrepenes betydning.

Som et supplement til læring gjennom erfaring, legger vi til rette for lek med språket i rim og regler, dikt og sang, høytlesning, fortelling, lek og utforskning av skriftspråket. Alle avdelingene bruker også det pedagogiske verktøyet «Snakkepakken» i samlingsstunder eller spontant i andre aktiviteter.

18. Bærekraftig utvikling

Barna skal få naturopplevelser, bli kjent med naturens mangfold, årets gang og endringer i naturen. Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.

Som en del av prosjektet **Sammen i det magiske uterommet!** etablerte Kongleveien barnehage våren 2018 sin egen lille økologiske kjøkkenhage! Dette er ett av tre delprosjekter og har fått navnet **Fra jord til bord!**

Vi ønsker å gi barna erfaringer med dyrking av egne urter og grønnsaker og at erfaringene kan bidra til en begynnende interesse- og forståelse for hvor mat kommer fra og hva som skal til for at frø skal bli til mat. Etableringen av kjøkkenhagen er et felles prosjekt som stimulerer til samarbeid. For å lykkes med å dyrke urter og grønnsaker trenger vi at alle bidrar i hele prosessen, fra frø til ferdige produkter på bordet.

Delprosjekt to har vi kalt **På lag med naturen!** For å få til en god kjøkkenhage må vi spille på lag med naturen. Kjøkkenhagen kan angripes av skadedyr som ødelegger plantene våre. Mariehøner, snylteveps, rovmidd og løpebiller er alle gode hjelpere i en kjøkkenhage, og bidrar til å holde bestanden av skadedyr nede. Meiser og andre fuglearter bidrar også med å holde angrep av visse insekter nede. Vi har plassert flere insektshotell og fuglekasser rundt på lekeplassen vår.

I det siste delprosjektet **Ta vare på naturen!** forsøker vi å etablere gode holdninger og vaner knyttet til kildesortering og reduksjon av plast. Ved hjemsending av våte og skitne klær brukes barnas egen gjenbruksposer og både barn, foreldre og personalet tar av seg utesko i stedet for å bruke sko-trekk av plast. Med disse og flere andre gode vaner og rutiner ønsker vi å bevisstgjøre barna på hvordan hver og en av oss kan bidra til bærekraftig utvikling.

19. Trafikksikkerhet

Nesodden kommune har en egen trafikksikkerhetsplan og er godkjent som en «Trafikksikker kommune» av Trygg Trafikk for perioden 2021- 2024.

Barnehagen deltar i et samarbeidsprosjekt med **Trygg trafikk** og er godkjent som trafikksikker barnehage.

Kriteriene for å bli godkjent er blant annet gode rutiner for sikkerhet og hvordan vi opptrer i trafikken med barna og på turer, gjennomføring av trafikkopplæring med barna i samarbeid med foreldrene og fokus på hvordan både personalet og foreldrene kan bidra til at barnehagens nærområde blir trygt og trafikksikkert.

Trafikksikkerhet og bevissthet rundt det å være en god rollemodell er tema på vårens foreldremøte (for nye foreldre). Barnehagen samarbeider med FAU om en årlig trafikksikkerhetsdag.

Barnehagens rutiner for sikkerhet på tur finner du på vår hjemmeside og på MyKid.

20. Digital praksis

Barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna.

Alle avdelinger i Kongleveien barnehage har en i-pad og en bærbar PC til bruk i det pedagogiske arbeidet. I tillegg har alle avdelinger tilgang til utvidet bruk av barnehagens printer.

De digitale verktøyene brukes sammen med barna til innhenting av informasjon knyttet til prosjekt- eller temaarbeid, eller i forbindelse med med spontane behov for å finne svar på spørsmål eller for utvikling av ny kunnskap.

I vår digitale praksis vektlegger vi å gi barna erfaring med at digitale verktøy kan bidra til fellesskap- og positiv samhandling.

Gjennom å være gode rollemodeller- og gjennom samtaler med barna ønsker vi å legge et begynnende grunnlag for at barna utvikler bevissthet om bruk av digitale medier på en ansvarlig og trygg måte.

21. Fagområdene/Progresjonsplan

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, på de ulike alders- og utviklingsnivåer.

Fagområdene vil sjelden opptre isolert. For å sikre at alle fagområder integreres i det pedagogiske arbeidet vil flere områder ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter på avdelingene.

Beskrivelse av hvordan vi arbeider med rammeplanens ulike fagområder er beskrevet i Årsplanens del 2, **Progresjonsplanen**. Der finner du også en beskrivelse av hvordan vi tilrettelegger for utvikling av sosial kompetanse gjennom lek og samspillsaktiviteter.

Kongleveien barnehage- Sammen i lek og læring!